

BİR SİYASİ İKTİDAR TEORİSİ İÇİN HİPOTEZLER¹

Yazan :
G. Lowell FIELD
Wayne Üniversitesi

Çeviren :
Mete TUNÇAY
Siyasi Hukuk ve Devlet
Nazariyeleri Asistanı

I. SORUN

Topluluk çapında siyasal davranışın («demokratlık,» «diktatörlük,» gibi) belli biçimleri için, ön şart olan sosyal durumlar hangileridir? Eski yürütmenin böyle bir biçiminden başka birine hangi geçişler mümkündür? Belli bir geçiş tipine gerekli ya da bu gibi bir geçiş tipinin saptayıcısı olan sosyal durumlar hangileridir? Bu yazıda, bu çeşit sorunların incelenmesi için çalışma hipotezleri sunulmaktadır.

Siyasal özlem ve uyarımların etkiliklerinin eylemsel sınırlarını anlamak, bütüncül egemenliğe karşı, yeryüzünün erkin alanlarının yaşama dövüşünde birdenbire temel olmuştur. Dış siyasanın tartışılması ve değerlendirilmesi, siyasal bilginin gerçek seçimlik alanları iyice tanımlamakta yanılması yüzünden tehlikeli bir yolda karışmıştır. Artık, olası yanımlarını önceden saptamak mümkünse, yalnızca duygularımıza hoş geliyor diye siyasalar gütmeye vaktimiz yoktur. Yüz yıllık sosyal yapılarda, endüstrileşmenin ve gitgide yayılan görev uzmanlaşmasının yarattığı hızlanmış değişim sonucu, iç siyasa da buna benzer bir zorunluluk ortaya çıkmak durumundadır.² Geniş siyasa seçimlerinin, erk'in davranışıyla sosyal durumlar arasındaki korrelasyonu gösteren kurulu teorilerin belirttiği diziden yapılması gerektiği zaman gelmiştir.

¹ G. Lowell Field, «Hypotheses For A Theory Of Political Power», *The American Political Science Review*, Vol.: XLV, No.: 3 (September, 1951), pp. 716 - 723.

Bu yazının Türkçeye çevrilerek Dergimizde yayınlanması için, APSA'dan izin alınmıştır. Teşekkür ederiz.

² Özellikle, Peter F. Drucher'in *The New Society; The Anatomy of the Industrial Order* (New York, 1950) adlı kitabına bakınız.

II. HİPOTETİK SİSTEMİN BİÇİMİ

Burada, siyasal davranışın topluluk çapındaki tiplerini, genelleştirilmiş sosyal sınıfları içine alan sosyal yapılarla bağlayan önermeler sunulmuştur. Kısa bir betimleyici önerme, her terim için tek bir özel anlam gösterir. Böyle bir terimin günlük dilde ya da teknik kullanışta taşıyabileceği bütün başka anlamlar, kesinlikle dışarıya bırakılmıştır. Bir hipotetik sistem denenebilir olacaksa, terimlerin bu gibi sınırlayıcı yeniden tanımlanmaları, temeldir. Belli bir durumda, örneğin «demokratlık» ın, düpedüz karmaşık anlamıyla var olup olmadığı üzerinde yalnızca öznel bir yargı verilebilir.

Hipotezler, denenmelerini kolaylaştırmak için, bile bile çıplak olarak ve niteliklendirilmeksizin önerilmiştir. Zihin araştırmasının aracı olması istenilen hipotezlerde, tedbirli anlatımın bayağı niteliklendirmeleri yakışık almaz. «Genellikle» ya da «çoğu kere» gibi belirsiz niteliklendirme sözleri, eleştirmeği silâhsızlandırmağa ve bilgideki boşlukları gizlemeğe yarar.

Buradaki hipotezlerin, yalnızca *olan nedir*'le ve *ne olabilir*'le ilişkisi vardır. Ne olmalıdır soruları, sistemin dışında bırakılmıştır.

Konutlar, hipotetik sistemi kurmak için sunulmaktadır. Bunlar sistemin kalanının, teoremlerin, kendilerinden sıkı sıkıya çıkarsanabileceği en küçük bir varsayımlar bütününe gösterirler. Önerilmiş olan teoremler, sorun'un ön tartışmasında ileri sürülen soruların cevapları şeklini alırlar. Konulardan sıkı sıkıya çıkarsanabilecek başka önermeler de, sistemin birer bölümüdürler.

Sistem başlıca, sıkı nedensellik sıralarından çok, olanakları ve olanaksızlıkları önerir. Değişmeleri karşılama alanı sayılabilecek bir belirsizlik alanı bırakılmıştır.

Dip notları, yazarın bazı bulgularını, kararlama hipotezlerini ve sistemin yapılışını etkileyen kaynakların kimilerini gösterirler. Bu materyel, konutların ve teoremlerin formal mantık sisteminin bir bölümü olmadığı gibi, herhangi bir yoldan onların ortaya konuluş biçimlerini düzeltiyor yahut niteliklendiriyor da sayılmamalıdır.

Ampirik ilişkileri olan hipotezlerin tanıtlanması, yalnızca, zaman içinde tersini gösteren ampirik verilere karşı koymaktaki başarısızlığından ileri gelebilir. Sistemin geçerliği varsa, konutlardan sıkı sıkıya çıkarsanabilecek, önerilmemiş başka içermelerin de, bunun gibi, ampirik verilerle uyumu gerekir.

III. İLİŞKİ ÇERÇEVESİ

Hipotetik sistemin yalnızca, bir siyasal topluluğun içindeki olaylarla ilişkisi vardır. Topluluktan, toplumun erkin sosyal bağıntılara açık, sınırlarla sınırlanmış bölgesel bir ayrımı anlaşılmaktadır. Bir topluluğun kültürü, adaletin formal yönetimini, yürütme gücünün polise ya da asker birliklerince yürütülmesini, bu görevlerin bütün topluluk için denetlenmesinin belli bir derecede merkezde toplanmasını, değer yüklü, anlaşılabilir ve normal durumlarda kabul edilebilir olarak sayarsa, o topluluk siyasal demektir. Siyasal bir topluluğun sınırları, törelerin yürürlüğü ve sığınma tüzükleriyle işaretlenmiş sayılacaktır. Bundan ötürü, siyasal bir topluluk : bir devlet, bir devletin ana vatanı, bir devletin sömürgesi, ya da işgal altında bir bölge olabilir.

(1) Gerçek siyasal kurumlarda yoksun olan kabile toplulukları, (2) birden çok topluluğu kapsayan (savaş gibi) olaylar ve (3) katılma ya da fetihten olduğu gibi, bir topluluğun sona ermesiyle hemen ortaya çıkan olaylar ve benzerleri, hipotezlerin ilişki alanının dışında kalırlar. Bununla birlikte, genişçe bir topluluğa küçük toprak ya da nüfus eklenmeleri olursa, genişçe olan topluluğun ve dolayısıyla hipotezlerin yürürlüğünün süregeldiği varsayılır.

IV. TERİMLERİN AMPİRİK İLİŞKİLERİNİN TANIMI

Siyasal Davranış. Bir toplulukta egemen olan siyasal davranış, aşağıdaki altı biçime ayrılarak sınıflandırılır : (1) Demokratik Anayasacı, (2) Geleneksel Anayasacı, (3) Geleneksel Otokratik, (4 a) N'den daha kısa süreli Bütüncül Devrimci, (4 b) En az N kadar süreli Bütüncül Devrimci, (5) Bütüncül Diktatörcü.³ Belirli bir topluluğun belirli bir andaki davranışını sınıflandırmak için, aşağıdaki anahtar kullanılır :⁴

³ Biçimlerin numaralanmasının, gurup çıkarlarının kamusal anlatımının politika kararlarını etkileme derecesini ölçtüğü düşünülmüştür : Biçim 1, en yüksek ve Biçim 5 en alçak değeri gösterir. R. M. MacIver'in *The Web of Government* (New York, 1947) 'teki teorisine göre, bu önemli bir değerlendirme kriteri olur; fakat bu düşünce, burada kullanılan terimlerin tanımlarının bir bölümü değildir.

⁴ Biçim 2 ve 4'ün özellikleri, - birinci durumda çok kere «anayasa», ikinci durumda ise «ideoloji» denilen - belli inanç sistemi biçimlerinin varlığına işaret eder. Nesnel olarak normatif bir sistemin var olmasından ne anlaşılabilirliğini görmek için, bu satırlar yazarının şu yazısına bakınız : «Law as an Objective Political Concept», *American Political Science Review*, Vol.: XLIII, pp. 229 - 249 (April, 1949).

I. Toplulukta, seçmenler kütlesine açık olan seçimlerin belli bir zaman aralığıyla yapılacağına ve bu gibi seçimlerde verilen oylar sonucunda önemli yönetim önderlerinin yer değiştirmesinin uygulamada olanaklı olduğuna genellikle inanılır: **Biçim 1.**

II. Böyle değildir: **Biçim 2, 3, 4, 5.**

A. Bütün önemli yönetim kararları, etkenlik güçlerinin aralarında kurulu kurallara göre bölüştürüldüğüne toplulukta inanılan, çeşitli kesin organlarca ya da onların özel yetki vermeyle alınmış görünür: **Biçim 2.**

B. Böyle değildir: **Biçim 3, 4, 5.**

1. Yönetim önderlerinin, önemli siyasa soruları üzerinde başka başka görüşler savundukları tartışmalar, hiç bir zaman kamu oyuna sızdırılmaz: **Biçim 5.**

2. Böyle değildir: **Biçim 3, 4.**

a. Ağır toplum ve yönetim cezaları öne sürülerek, geniş coğrafya yahut idare bölgelerinde pek geleneksel olmayan bir inanç sistemiyle eylemsel uyuşma istenir: **Biçim 4.**

(1) Birden çok siyasal kişiliğin ardında, gerçek ve bağımsız bir halk desteği yoktur: **Biçim 4 b.**

(2) Böyle değildir: **Biçim 4 a.**

b. Böyle değildir: **Biçim 3.**

Gevşek olarak «devrim» (bir toplulukta iç savaşın ya da rakip yönetim rejimlerinin varlığı) denilen şeyin, Biçim 3 ya da Biçim 4'ün nitelikleriyle uyuşabilir, fakat öteki biçimlerin nitelikleriyle olası olarak (mantık bakımından değilse bile, ampirik bakımdan) uyuşamaz olduğuna işaret edilmelidir. Savaş durumlarını, başta bir yere geçmenin yarı-kurumlaşmış bir yolu olarak, sınıflandırmada özel bir ayırıcı değer vermeksizin bırakıp, büyük sosyal karışıklıkları Biçim 4'ün altında toplamak istenilmektedir⁵.

Sosyal Sınıflar. Burada üç sosyal sınıf tipi ele alınacaktır: (düşünce araçlarını kullanarak topluma etki yapan) bir V sınıfı, (yüksek saygınlık

⁵ Biçimleri adlandırmakta, Biçim 1 ve 2 için «anayasacı» ve Biçim 4 ve 5 için «bütüncül» sıfatları; Biçim 2 için sayılan özelliklerin ampirik olarak, Biçim 1 için de ve Biçim 4 için sayılanların Biçim 5 için de doğru olacakları varsayımına dayanılarak kullanılmıştır. Biçim 2 ve 3, başka biçimlerin durumlarının - bir kaç şehir devletinin dışında - çok yakın zamanlarda ortaya çıkmadığı varsayımıyla «geleneksel» diye niteliklendirilmiştir. Biçim 2 bugün belki pek azdır ya da hiç yoktur. Yukarıdaki düşünceler temelinde betimseldir ve bu bağıntıların hiç biri tanımlarda öne sürülmemiştir.

gören statüde) bir A sınıfı ve karşı - A sınıfı. ⁶ A sınıfına, belli şartlar altında «kapalı» ve V sınıfına, yine belli şartlar altında «çoğalmakta» olarak bakılacaktır. X, Y ve Z, bu sınıfların büyüklüklerinin sayıca değerlerinin yerine kullanılacaklardır. Bunların, iş gücünün örneğin sırayla yüzde 2, 5 ve 10'u çevresinde oldukları düşünülebilir.

Bir V sınıfının büyüklüğü, aşağıdaki kurallara göre ölçülecektir :

1. Genel olarak okuması yazması olmayan bir toplulukta, V sınıfı, sürekli işleri dolayısıyla okuyup yazan, okuma yazma bilen kimselerle aşağı yukarı eş sayıda sayılacaktır.

2. Öteki durumlarda, V sınıfı, işlerinin büyük bölümü, başkalarına yönelen propagandalar yapmak, kayıtlar tutmak ya da açıklamalar yahut yönetmelikler çıkarmak olan iş guruplarının üyeleriyle aşağı yukarı eş sayıda sayılacaktır.

Bir V sınıfı, yukarıdaki özellikler altında, orantılı olarak artmakta olduğu bir tarih istatistikleri dizisiyle gösterilebilirse ya da öğretim kurumlarının yüksek bölümlerine giden kimselerin oranının arttığı gösterilebilirse, «çoğalıyor» sayılacaktır. ⁷

A sınıfının, - astlardan olduğu kadar (varsa) kuruluştaki üstlerden de - sürekli olarak saygı gördükleri bir statüde bulunan ve böyle bir statüde belirsiz bir zaman için kalacaklarına güvendikleri sanılabilecek olan kimselerden meydana geldiği düşünülebilir. Bu sınıfın büyüklüğü, belirtilen nitelikleri taşıyan bireylerin ikilenmelerini hesapladıktan sonra, gurupların gerçek büyüklüğünü gösteren verilerle ölçülecektir :

⁶ Analizde sosyal sınıflara, tanımlanmalarındaki aşırı soyutlamayı korumak çabasıyla, kelimeler yerine sembollerle işaret etmek uygun görülmektedir. Yüz yıldan beri, sosyal sınıfla analiz yapmak, etkili siyasa açıklamaları için en çok göze çarpan yol olmakla birlikte; uğraştığı sınıfların nitelikleri yüzünden, bu yol güvenilir bilgi elde edememiştir. Bu sınıflara başka başka bir çok sıfatlar verilmiştir. «Proletarya», «burjuvazi», «elit» v. b., ya kültürün belirsizlikle tanımladığı ortak dil terimleridir ya da en çok, Weber'ci anlamda «tarih bireyleri» dir ve zamanın geçişini içine alan nedensellik açıklamalarına elverişsiz olurlar.

⁷ V sınıfında ampirik olarak bir çoğalmanın, - çoğalma, endüstriyel gelişiminin son safhalarında hızlanarak - teknolojik ilerlemeyle hep yanyana gittiğine inanılmaktadır. Basit teknoloji bir toplumda yalnızca din ve siyasa işlerinin yönetimi için düşünce araçlarını kullanarak topluma etki yapan kimseler gerekirken; ileri endüstriyel bir toplumda, ekonomik üretim ancak sayısız yazıcı ve sözcülerin sağladıkları uyarım ve yöneltmeyle yürütülebilir. Teknolojik ilerleme, işleri, sosyal bağıntıları daha az olan ve üyeler ya da kamu için daha az doğrudan anlaşılabilen birimlere devamlı olarak böldüğü için, bu böyledir.

1. Kamusal ve özel bürokrasilerde yüksek yönetim yerlerinde oturanlar.
2. Ulus çapında ardından bir çok geleni olan iyi tanınmış siyasal kişiler.
3. Başka bölümlerle ulus çapında ilişkileri olan yüksek sayınamalı ailelerin üyeleri.
4. Sürekli bir işi olmadan bolluk içinde yaşayabilmesine yetecek kadar paralı kimseler.
5. Etkili çevrelerde, bu gibi çevrelerin faydalı ya da şeref verici saydığı konularda olaganüstü becerikliliği ya da bilgililiği ile tanınmış kimseler.

(1) Egemen kültürün ya da devletin tuttuğu yahut geniş ölçüde yaygın olan bir ideolojinin altında, bu kategorinin üyeliği sayınmadan düşmeğe yol açıyorsa ya da (2) bu gibi bir kategorinin bireylerinin, doğal ölümden başka bir nedenle yukarıdaki bütün kategorilerin dışında bırakıldığı yeni durumlar iyi biliniyorsa ve çok sayıdaysa; bu gibi bir kategori ya da bu gibi bir kategorinin herhangi bir tanımlanabilir bölümü, dışarıda bırakılmalı ya da itibarî bir sayı değeriyle alınmalıdır.⁸

İnsanların erginliklerinde A sınıfına pek az girdikleri ya da yalnız, erginliğin ilk yıllarında yahut daha önceden başlanması gereken iş biçimlerinden geçerek girdikleri yolunda açık belirtiler varsa, A sınıfı kapalı sayılacaktır.

Karşı - A sınıfının, A sınıfıninkilerden başka kültürel yönelimlerin rasyonelleştiricileri ve formüleştirecileri olmuş bulunan V sınıftan kimse-leri içine aldığı anlaşılacaktır. Karşı - A sınıfı üyelerinin, bu yer değiştirme sonucunda A sınıfı statüsüne doğru V sınıfının daha normal ilerleme yolları için, belli çevrelerde ılımlı olarak varsayılan bir sayınma sağlamaları olanak içindedir. Çeşitli sosyal ve politik sorunlar üzerinde, başka başka düşünce okulları (geniş anlamıyla) yeni çıkan yayınlarda çarpıştıkları ve anlam taşıyacak kadar halktan ardçılar buldukları zaman; bu sınıf üyeliğinin X değerine ulaştığı anlaşılacaktır.

Biçimden Biçime Geçiş. Siyasal davranış biçimlerinin birinden ötekine doğrudan doğruya bir geçiş, sınıflandırılabilir hiçbir davranışın

⁸ A sınıfının en sağlam sayınması olan kişilerle sınırlandırılması, siyasanın başka sosyal sınıf teorileri gibi, eski «seçkinler» ve «yönetici sınıf» teorilerinin de gelişme yolunu kapatan engelin - seçilen terimlere başka başka anlamlar vermek - yanından dolaşmak için bir girişimi temsil etmektedir. Bir siyasa bilimi kurmanın en sıkı girişimleri, bir çeşit seçkin kavramı kullanmışlardır. Bu gibi teorilerin değerli bir derlenmesi, James Burnham'ın *The Machiavellians* (New York, 1943) 'ıdır.

işin içine karışmadığı ve başlangıçla sonuç durumlarının kesinlikle tanı-
nabilir davranışı arasında, en çok bir kaç haftalık bir karmaşıklığın or-
taya çıkacağı bir geçiş demek olacaktır.

V. KONUTLAR

1. Solda adı yazılı biçimin davranışı yürürlükte olduğu zaman, sı-
nıfların büyüklükleri aşağıda gösterildiği gibidir.⁹

Biçim	A. Sınıfı	Karşı - A Sınıfı	V Sınıfı
1. Demokratik Anayasacı	en az Y	(konutlanmamış)	en az Z
2. Geleneksel Anayasacı	en az Y	(konutlanmamış)	(konutlanmamış)
3. Geleneksel Otokratik	en az X	(konutlanmamış)	(konutlanmamış)
4a. N'den daha kısa süre- li Bütüncül Devrimci	hiç	en az X	(konutlanmamış)
4b. En az N kadar süreli Bütüncül Devrimci	hiç	X'ten az fakat hiç değil	(konutlanmamış)
5. Bütüncül Diktatörcü	X'ten az fa- kat hiç değil	hiç	(konutlanmamış)

2. Her zaman, ilgili sınıflardan birinin, yalnız birinin davranışı söz
konusudur.

3. Karşı - A sınıfının büyüklüğü konutlanmamış olan bir biçimin
davranışı söz konusu olunca, ya karşı - A sınıfı hiç yoktur ya da A sını-
fının iki katına eşit büyüklükte, çoğalan bir V sınıfı vardır ve A sınıfı
kapanmıştır.¹⁰

⁹ Yeni bilgiler, davranışın (On Dokuzuncu Yüzyılın formal ekono-
misinin yaygınlaşmasına dayanarak normal sayılan gelire - yöneliminin,
düpedüz sosyal bir efsane olduğunu ve sayınma ile sağlam statünün da-
ha evrensel insan amaçları olduklarını göstermek eğilimindedir. Endüst-
ri idaresi incelemeleri, bu içgörüyü özellikle desteklemiştir. F. J. Roeth-
lisberger'in *Management and Morale* (Cambridge, Mass. 1941) adlı kita-
bına bakınız. Ayrıca, Bertrand Russell'in *Power, A New Social Analysis*
(New York, 1938) başlıklı eseriyle karşılaştırınız. Yukarıdaki hipotezler-
de, sağlam sayınmalı bir sınıf ile anayasacı siyasal biçimler arasındaki
bağıntılar, bu düşünce yöneliminden etki almışlardır.

¹⁰ Bunu, Crane Brinton, *The Anatomy of Revolution*'da (New York,
1938) başlıca devrimlerden önce ortaya çıkan olayları çözümlemesinde
ileri sürmüştür.

4. Var olan bir sınıfın büyüklüğü, yavaş yavaş çoğalabilir ya da azalabilir; ancak, (1) Biçim 4a yahut Biçim 4b ya da bunların arasında bir geçiş davranışı durumunda, bir karşı - A sınıfı çoğalamaz ve (2) bir A sınıfı, ortadan kalkmadan, yavaş yavaş X'in altına düşemez.¹¹

5. Bir davranış biçiminden başka birine doğrudan doğruya bir geçiş olunca,

(1) Geçiş sırasında, herhangi bir sınıfın büyüklük ya da varlığında hiç bir değişiklik olamaz, ancak

(2) «X'ten az fakat hiç değil,» «en az X fakat Y'den küçük,» «en az Y fakat Z'den küçük,» «en az Z» aşamaları arasındaki geçiş sırasında, bir sınıfın büyüklüğünde bir aşamalık çoğalma ya da azalma olabilir; ve

(3) en az X kadar bir karşı - A sınıfı geçişten önce ve sonra var olursa, bir A sınıfı geçiş sırasında ortadan kalkabilir; ve

(4) Başlangıçta bir A sınıfı yoksa, bir karşı - A sınıfı geçiş sırasında uygun büyüklükte bir A sınıfına dönüştürülebilir.

V. TEOREMLER

1. Doğrudan doğruya geçişlerin olup olamayacağı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. O, olanaksız demektir; (1), Konut 5'in birinci cümlesi altında (geçiş sırasında sınıf bileşiminin değişmesi gerekmeksizin)¹² olanaklı demektir; (2), (3) ve (4), Konut 5'te sayılan ayrıklar dışında olanaklı demektir:

¹¹ İlk ayırma, «Devrim, kendi çocuklarını yer» sözü düşünülerek yapılmıştır. «Sadıklık» ya da «orta - yolculuk» un olumlu anlatımları hiç bir zaman olanaklı değildir. Kamu ilgisi bu gibi soruların üzerinde durunca, gitgide daha çok kimse sayınmadan düşecek gibi görünüyor. İkinci ayırma ise, bu sistemin, bütüncül diktatörlüğün ancak devrimci sürecin uzatılması sonucunda ortaya çıktığını konutlaması için, mantık bakımından zorunlu olmaktadır. Sigmund Neumann'ın **Permanent Revolution** (New York, 1942) adlı kitabıyla karşılaştırınız.

¹² Olanakları saptarken, son durum için konutlanmış bir şartın, - kesin olarak başlangıç durumu için konutlanmış olsun olmasın - başlangıç durumu için konutlanmış herhangi bir şartla çelişmiyorsa, bir başlangıç durumunda var olabileceğine işaret edilmelidir.

E	DEN					
	1	2	3	4a	4b	5
	DEM. ANA.	GEL. ANA.	GEL. OTO.	BÜT. DEV. N ≤	BÜT. DEV. N >	BÜT. DİK.
1. Dem. Ana.	—	(1)	(1)	(4)	0	0
2. Gel. Ana.	(1)	—	(1)	(4)	0	0
3. Gel. Oto.	(1)	(1)	—	(4)	0	(2)
4a. Büt. Dev. N >	(3)	(3)	(3)	—	0	0
4b. Büt. Dev. N ≤	0	0	0	(2)	—	0
5. Büt. Dik.	0	0	0	0	(4)	—

2. («Devrim» denebilecek) (3) ile gösterilen bütün geçiş durumlarında, başlangıçta, A sınıfının büyüklüğünün iki katına eşit, çoğalan bir V sınıfı, kapalı bir A sınıfı, en az X'e varan bir karşı - A sınıfı olmalıdır.

3. («Devrimin yerleşmesi» denebilecek) (4) ile gösterilen bütün geçiş durumlarında, karşı - A sınıfı, geçiş sırasında eş büyüklükte bir A sınıfı olmalıdır. Geçiş Biçim 1'e ise, başlangıçta en az Z'ye eşit bir V sınıfı ya da geçiş sırasında Z'ye yükselecek en az Y'ye eşit böyle bir sınıf olmalıdır. Geçiş Biçim 1 ya da Biçim 2'ye ise, başlangıçta, en az Y'ye eşit bir karşı - A sınıfı bulunacaktır.

4. Biçim 4a'dan Biçim 4b'ye bir geçişte, başlangıçta, karşı - A sınıfı Y'den az olmalı ve geçiş sırasında X'in altına inmeli.

5. Biçim 5'ten Biçim 3'e bir geçişte, geçiş sırasında A sınıfı X'e eşit olmalıdır.

6. (1) ile gösterilen bütün geçişlerde, son durum için konutlanmış olan her sınıf, başlangıçta, ya son durum için konutlanmış büyüklükte ya da son durum için tanıtlanmış olandan, Konut 5'te sıralanmış adımlar arasından çıkmış bir adım büyüklüğünde var olmalı ve bu durumda, geçiş sırasında, o gerekli adıma çıkmalı yahut inmeli.

7. Biçim 5'te bir A sınıfı X'e eşit olunca Biçim 3'e bir geçiş olacaktır.

8. Biçim 1 ya da Biçim 2'de A sınıfı Y'ye eşit olmaktan çıkarsa, ya Biçim 3'e ya da Biçim 4a'ya bir geçiş olacaktır.

9. Biçim 1'de V sınıfı Z'ye eşit olmaktan çıkarsa, Biçim 2'ye ya da Biçim 3'e yahut Biçim 4a'ya bir geçiş olacaktır.

10. Biçim 3'te A sınıfı X'e eşit olmaktan çıkınca, X'e varan bir karşı - A sınıfı (A sınıfının iki katı olan, çoğalan bir V sınıfıyla birlikte) var

olacaktır ve A sınıfı kapanmış bulunacaktır; A sınıfı ortadan kalkacak ve Biçim 4a'ya bir geçiş olacaktır.

11. Biçim 4a'da karşı - A sınıfı, X'e eşit olmaktan çıkarsa, Biçim 4b'ye bir geçiş olacaktır.

VII. SİSTEMİN TARİH KARŞISINDA DENENMESİ

Yukarıdaki hipotetik sistemin denenmesi, yalnızca tarih verilerinin dizisini incelemekle yapılabilir. İçinde topluluk çapında siyasal davranış biçimleri sırasının ortaya çıktığı beliren zaman dizileri; bütün geçişlerin, yukarıdaki hipotezler altında olabilir görünenler gibi olup olmadığını araştırmak için incelenebilir. Aşağıda dört taslak vardır. Önerildikleri durumda bunlar, bu teoriyle uyuşabilen dizilerdir. Veriler ayrıntılarıyla incelendikten sonra, aşağıdaki niteliklendirmelerin savları onaylanır mı? Onaylanmazsa, taslağın düzeltilmiş durumu, teoremlerin altında olanaksız görünen geçişlere elverişli olur mu? Terimlerin hukuk ve kültürel kullanılışlarının bir yana bırakıldığı (örneğin, devrimin zorunlu olarak kanunu bozma ile birarada olmadığı) unutulmamalıdır. Rusya için, davranışın 1917'ye kadar geleneksel otokratik, 1928'e kadar -N süresini o yıldan başlatarak - bütüncül devrimci ve 1928'den beri de bütüncül diktatörcü olarak niteliklendirilmesi önerilmiştir. Japonya için, geleneksel otokratik davranışın 1919'a, geleneksel anayasacı davranışın 1931'e, bütüncül devrimci davranışın (N süresine erişilmeden) 1936'ya ve yine geleneksel otokratik davranışın 1945'e kadar egemen olduğu önerilmiştir. Fethedilme olayı, bu teorinin ilişki çevresi olan topluluğu kesin olarak sona erdirdiğinden ötürü, bu teori bir sonraki yılın geçişine uygulanamaz. Almanya için, aşağıdaki dizi önerilmiştir: 1917'ye kadar geleneksel otokratik, 1918'e kadar (N süresine erişilmeden) bütüncül devrimci, 1930'a kadar demokratik anayasacı, 1934'e kadar -N süresini o yıldan başlatarak - bütüncül devrimci ve 1934'ten 1945'e kadar da bütüncül diktatörcü. Japonya'da olduğu gibi burada da, bir sonraki yılın fethi, hipotezlerin uygulanabilir olduğu ilişki çevresini sona erdirmiştir. Büyük Britanya için, bu teorinin terimleriyle davranışların dizisi şöyle görünmektedir: 1640'a kadar geleneksel otokratik, 1660'a kadar (N süresine erişilmeden) bütüncül devrimci, 1687'ye kadar yine geleneksel otokratik, 1689'a kadar (N süresine erişilmeden) bütüncül devrimci, 1832'ye kadar geleneksel anayasacı ve o zamandan beri de demokratik anayasacı.